

چک لیست شرایط اولیه ی توافقنامه ی نمایندگی

یکی از متداول ترین روشهای آغاز فعالیت شرکت از طریق یک نمایندگی می باشد؛ یعنی یک ساز و کار تجاری که در آن یک شرکت خوشنام با محصول یا خدماتی موفق ("واگذارنده") به واسطه قرارداد با شرکت تجاری دیگری ("نماینده") وارد رابطه می شود که طبق آن شرکت در مقابل پرداخت حق نمایندگی تحت نام و عنوان واگذارنده فعالیت می کند. قراردادهای نمایندگی متفاوتند و از همین رو شناسایی تک تک شروط و مسائلی که باید در آنها در نظر گرفته شوند، غیر ممکن است. این چک لیست باید به همراه قرارداد نمایندگی (سندی که تمامی شروط و مواد حاکم بر مالکیت نمایندگی را قید می کند) که پیش نویس آن را واگذارنده تدوین می کند بکار رود. این سند تحت هیچ شرایطی نباید قبل از مشورت با وکیل یا مشاور حقوقی در مورد اختیارات، امضاء شود.

موارد مربوط به شرایط مالی نمایندگی

- حق نمایندگی اولیه چقدر است؟ آیا قسمتی از حق اولیه یا تمام آن قابل استرداد می باشد؟
- آیا شامل فرآورده ها و مواد "ابتدایی" می باشد؟
- شرایط پرداخت مثلاً مبلغ، زمان پرداخت، نقدی یا اقساطی بودن، ترتیب پرداخت و غیره چیست؟
- آیا واگذارنده، سرمایه گذاری و یا مساعدتی را در این زمینه ارائه می دهد؟
- آیا مانده ی عقب افتاده ای وجود دارد؟ در اینصورت، چه کسی و با چه نرخ بهره ای آن را پرداخت می کند؟
- آیا قرارداد "مجموع هزینه"، "حق اولیه"، "نقدینگی ابتدایی لازم"، "هزینه های اولیه" و غیره را متمایز می کند؟
- آیا حق نمایندگی ادواری وجود دارد؟ و در این صورت، مبلغ آن چقدر است و چگونه تعیین می شود؟
- فروش و حق نمایندگی چگونه و چه زمانی گزارش می شوند و حق نمایندگی چگونه پرداخت می شود؟
- اگر پرداخت حق امتیاز خدمات واگذارنده کلی یا جزئی انجام شود، چه خدماتی باید ارائه گردند؟
- آیا خدمات حسابداری/دفترداری، ضمیمه شده و یا در دسترسند؟
- هزینه های تبلیغات و ارتقاء چگونه تقسیم شده اند؟

- آیا برای پوشش دادن هزینه های عملیاتی تا زمان سوددهی، مبلغ معینی از سرمایه در گردش نماینده لازم است؟
- آیا مکان نمایندگی باید خریداری و یا اجاره شود، و آیا شرایط دیگری در مورد هریک از این موارد وجود دارد (مربوط به واگذارنده، محل انتخاب شده و غیره)؟
- در صورت خرید، وجه خرید ساختمان نمایندگی چگونه و از سوی چه کسی پرداخت می شود؟
- آیا نماینده باید پیش پرداختی را برای ساختمان و یا تجهیزات بپردازد؟

مسائل مربوط به شرایط مکان نمایندگی

- آیا نمایندگی به منطقه ی جغرافیایی خاصی داده می شود؟ در این صورت، آیا مرزهای آن مکان به وضوح مشخص شده است؟
- چه کسی حق انتخاب محل را دارد؟
- آیا نمایندگان دیگری، مجاز به رقابت در همین منطقه می باشند؟
- آیا این قلمرو نمایندگی انحصاری است و یا تحت شرایط معینی مشمول تغییر می شود؟
- در صورت انحصاری نبودن قلمرو، آیا نماینده خیار اولیه ی امتناع را راجع به نمایندگی های دیگر در قلمرو اصلی دارد؟
- آیا نماینده حق قراردادی نسبت به آخرین محصولات یا نوآوری های واگذارنده دارد؟ در این صورت، با چه هزینه ای؟
- آیا نماینده حق استفاده از ملک و یا ساختمان خود را دارد؟ در غیر این صورت، آیا واگذارنده، دارایی خود را به نماینده فروخته یا اجاره می دهد؟
- در صورت نیاز به تغییرات منطقه بندی، چه کسی مسئول آن است؟

موارد مربوط به شرایط ساختمان، تجهیزات و موجودی

- آیا طرحها و مشخصات ساختمان را واگذارنده تعیین می کند؟ در اینصورت، آیا این نظارت در مورد انتخاب پیمانکار و نظارت بر ساخت هم وجود دارد؟
- آیا محدودیتی در مورد تغییر مدل یا دکوراسیون وجود دارد؟
- آیا تجهیزات و مصالح را باید از واگذارنده یا تامین کننده ی تصدیق شده ای خریداری کرد، و یا نماینده اجازه دارد خود این موارد را خریداری نماید؟

- در صورتی که نماینده باید از واگذارنده خرید کند، آیا فروش به صورت امانی می باشد و یا بهای آن باید پرداخت شود؟ در این صورت تحت چه شرایطی؟
- آیا قرارداد، استمرار در عرضه و پرداخت وجه موجودی انبار را در بر می گیرد (از طرف چه کسی، تحت چه شرایطی و غیره)؟
- آیا قرارداد نمایندگی، نماینده را به حداقل سهمیه خرید متعهد می کند؟
- چه نظارتی بر ظاهر امکانات، تجهیزات، اثاثیه، و نگهداری یا جایگزینی آنها انجام خواهد شد؟ آیا محدودیتی درباره ی هزینه ی هر یک از این موارد وجود دارد؟
- آیا واگذارنده برنامه ی بیمه گروهی دارد؟ اگر نه، چه حمایتی و با چه هزینه و حدودی لازم است؟ آیا لازم است واگذارنده به عنوان طرف بیمه شده تحت پوشش بیمه ی مسئولیت نماینده قرار گیرد؟

موارد مربوط به شرایط فعالیت های عملیاتی

- آیا نماینده باید شخصاً در هدایت فعالیت تجاری شرکت داشته باشد؟ در اینصورت، تا چه میزان و تحت چه شرایط مشخصی؟
- واگذارنده چه نظارتی بر عملیات نمایندگی، به ویژه حفظ هویت نمایندگی و کیفیت محصول دارد؟
- واگذارنده چه کمک مستمر مدیریتی، آموزشی و همیاری فراهم می کند، و آیا این مساعدت ها در قبال دستمزد خدمات انجام می گیرند؟
- آیا تبلیغات ملی است یا محلی؟ در صورت وجود، در هر مورد نحوه ی تقسیم هزینه چگونه است؟
- اگر تبلیغات محلی بر عهده ی نماینده است، آیا واگذارنده نظارتی بر این تبلیغات دارد و یا در هزینه ی آن سهم است؟
- الزامات ارائه گزارش، حسابرسی و دفترداری کدامند و چه کسی هزینه ی کدام یک را پرداخت می کند؟
- آیا سهم خدمات و فروش مقرر شده است؟ در این صورت، جریمه ی عدم هماهنگی با آنها چیست؟
- آیا ساعات و روزهای کاری در قرارداد نمایندگی وضع شده اند؟
- آیا محدودیتی در مورد ارقام فروشی و یا قابل فروش وجود دارد؟

❑ آیا واگذارنده برنامه ای برای خرید عمده ترتیب می دهد و آیا حضور نماینده در خریدها اجباری است؟

❑ چه کسی روند استخدامی را در ابتدا و در طول دوره ی نمایندگی معین می کند؟

مسائل مربوط به تمدید و فسخ قرارداد

❑ آیا در صورت برآورده نشدن شرایط خاص، واگذارنده طی دوره ی قرارداد یا در پایان آن، حق مطلق فسخ قرارداد نمایندگی را دارد؟

❑ آیا قرارداد نمایندگی شرایطی را در بر می گیرد که به موجب آنها واگذارنده امکان خرید تجارت را داشته باشد؟

❑ آیا در صورت فسخ نمایندگی با دلیل موجه از سوی هریک از طرفین، واگذارنده اختیار یا الزام خرید قسمتی و یا کل تجهیزات، ملزومات، موجودی یا دیگر داراییهای نمایندگی را دارد؟

❑ در صورت وجود شرط بند فوق، شرایط خرید چگونه تعیین می گردد؟

❑ آیا بندی برای ارزیابی مستقل وجود دارد؟ آیا ارزشی به حسن نیت یا برابری نماینده در تجارت داده می شود؟

❑ آیا ماده ای مبنی بر اینکه هزینه ی بازخریدی که واگذارنده می پردازد نباید از مبلغ اصلی حق نمایندگی تجاوز نماید، در اصل قرارداد اولیه وجود دارد؟ در صورت وجود، این ماده هرگونه پاداش حسن نیت و برابری را حذف می کند.

❑ تحت چه شرایطی (نظیر بیماری و غیره) نماینده می تواند نمایندگی را فسخ کند؟ در چنین مواردی، آیا تعهدات فسخ تغییر می کنند؟

❑ آیا نماینده پس از فسخ یا خاتمه قرارداد، محدودیتی برای شرکت در فعالیتهای تجاری مشابه دارد؟ در این صورت، به چه مدت؟

❑ اگر اجاره نامه ای در کار است، آیا مدت آن با زمان نمایندگی تداخل دارد؟

❑ آیا قرارداد زمان کافی برای بازپردخت اقساطی سرمایه ارائه می دهد؟

❑ آیا واگذارنده در صورت لزوم، آمادگی بازگرداندن نشان تجاری، نام تجاری و دیگر نمادهای شناسایی و حذف تمامی نشانه هایی که نام و نشان تجاری واگذارنده بر آنهاست را دارد؟

ملاحظات دیگر

- آیا نماینده می تواند تجارت واگذار شده را به خریدار بفروشد و قرارداد نمایندگی را به او منتقل نماید؟
- آیا نمایندگی قابل انتقال به وارث می باشد، و یا در صورت فوت و یا ناتوانی نماینده، به عنوان ماترک او قابل فروش است؟
- آیا اجاره نامه، امکان انتقال نمایندگی به فرد مجاز دیگری را می دهد؟
- واگذارنده چه مدت در این صنعت فعالیت تجاری داشته، و چه مدت نمایندگی واگذار کرده است؟
- واگذارنده ادعای چه تعداد نمایندگی و بازار فروش تحت مالکیت شرکت را دارد، و آیا صحت این موارد قابل بررسی می باشد؟
- در صورتی که نام تجاری فرد مشهوری در نمایندگی وجود دارد، آیا این فرد فعال است، و آیا نفع مالی دارد؛ آیا دستمزدش بابت کار کردن است یا صرفاً جهت استفاده از نام و غیره است؟
- آیا همه نشانهای تجاری، نامهای تجاری و یا دیگر نشانها کاملاً قابل شناسایی و متمایزند، و آیا از هرگونه تداخل و یا لغو به دلایل قانونی، مبرا هستند؟
- طول مدت و یا حق کپی در مورد نمایندگی چه قدر است؟ اگر این زمان محدود است، آیا واگذارنده قصد تمدید آن را دارد، و آیا این امر در قرارداد نمایندگی قید گردیده است؟
- آیا واگذارنده کلیه اقدامات لازم قانونی (ثبت، ملزومات تشکیل گروه، و غیره) را انجام داده است؟
- آیا قوانینی شامل مقررات قرارداد، ترتیب پرداخت و فسخ، بر رابطه ی واگذارنده و نماینده، حاکم است؟ در این صورت، آیا قرارداد همه این موارد را در بر می گیرد؟